

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. vasario 19 d.
(OR. en)

6578/19

CH 15
AELE 23
MI 175

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos išvados dėl ES santykių su Šveicarijos Konfederacija

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES santykių su Šveicarijos Konfederacija, kurias 2019 m. vasario 19 d. priėmė Taryba (bendrieji reikalai).

Tarybos išvados dėl ES santykių su Šveicarijos Konfederacija

1. Remdamasi savo 2017 m. vasario 28 d. ir 2018 m. gruodžio 11 d. išvadomis, Taryba įvertino bendrą ES santykių su Šveicarijos Konfederacija padėtį. Taryba atitinkamai iki 2020 m. pabaigos dar kartą įvertins šių santykių padėtį bei santykių su kitomis Vakarų Europos šalimis, kurios nėra ES narės, padėtį.
2. ES ir Šveicarija yra artimos sąjungininkės ir itin svarbios ekonominės partnerės. ES ir Šveicarijos tarpusavio ekonominė priklausomybė yra reikšminga tiek prekybos prekėmis ir paslaugomis, tiek tiesioginių investicijų atžvilgiu. Tuo pat metu mūsų bendradarbiavimas siekia kur kas daugiau nei abipusė nauda ekonomikai ir prekybai ir apima daug įvairių sričių, pradedant teisingumu ir vidaus reikalais ir baigiant moksliniais tyrimais, švietimu ir transportu – visos jos yra itin naudingos abiem šalims. Per pastaruosius dvejus metus ES ir Šveicarijos tarpusavio santykiai toliau intensyvėjo.
3. Taryba palankiai vertina nuolatinį ES ir Šveicarijos bendradarbiavimą tarptautiniais klausimais derinant savo pozicijas dėl bendro intereso klausimų daugiašaliuose forumuose tokiose srityse kaip kova su klimato kaita ir aplinkos apsauga, žmogaus teisių propagavimas, teisinė valstybė, tarptautinis baudžiamasis teisingumas, tarptautinės humanitarinės teisės laikymasis, demokratija ir darnus vystymasis ir daugiašalės prekybos sistemos išsaugojimas. Be to, Taryba palankiai vertina glaudų bendradarbiavimą vystomojo bendradarbiavimo, humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos srityse ir palankiai vertina tai, kad 2017 m. balandžio 28 d. buvo pasirašytas Komisijos (Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generalinio direktorato (ECHO), Šveicarijos vystymosi ir bendradarbiavimo agentūros ir Civilinės saugos federalinės tarnybos administracinis susitarimas.

4. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad 2017 m. lapkričio 23 d. buvo pasirašytas ES ir Šveicarijos susitarimas dėl jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo, ir prašo šalių užbaigti procedūras, kurių reikia, kad jis kuo greičiau įsigaliotų. Kartu sukurdamos platesnę anglies dioksido rinką, ES ir Šveicariją rodo savo tvirtą įsipareigojimą įgyvendinti tikslus, kuriuos vykdyti buvo įsipareigota pagal Paryžiaus susitarimą.
5. Taryba palankiai vertina bendradarbiavimą su Šveicarija BUSP klausimais, visų pirma Šveicarijos dalyvavimą BUSP misijose, pvz., Ukrainoje bei Sahelyje, ir ragina Šveicariją stiprinti šią paramą. Be to, Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Šveicarija tam tikrais atvejais savanoriškai prisijungia prie ES ribojamųjų priemonių, ir ragina Šveicariją toliau kruopščiai ir nuosekliai taikyti ribojamąsias priemones, be kita ko, užkertant kelią jų vengimui.
6. Taryba su pasitenkinimu vertina ES ir Šveicarijos bendradarbiavimą tarptautinės migracijos srityje, įskaitant srautų valdymą, pabėgėlių perkėlimą ir valdymo pasaulio lygmeniu plėtojimą. Ji ragina Šveicariją tęsti bendradarbiavimą, susijusį su rytinės, centrinės ir vakarinės Viduržemio jūros regiono dalių maršrutais, ir rekomenduoja toliau koordinuoti pastangas.
7. Kalbant apie Šveicarijos asociaciją taikant Šengeno ir Dublino *acquis*, Šveicarija ir toliau veiksmingai taiko šias *acquis*. Visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad 2018 m. lapkričio 8 d. buvo pasirašytas Europos Sąjungos ir Šveicarijos susitarimas dėl Šveicarijos dalyvavimo Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūroje (eu-LISA). Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad baigtos derybos dėl EURODAC ir Priumo sprendimų dėl tvirtesnio policijos bendradarbiavimo siekiant kovoti su terorizmu ir tarptautiniu nusikalstamumu, taip pat tai, kad priimtas susitarimas dėl papildomų taisyklių, susijusių su išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemone, kuri yra Vidaus saugumo fondo dalis, 2014–2020 m. laikotarpiu. Taryba pripažįsta konstruktyvų ir pozityvų Šveicarijos bendradarbiavimą, visų pirma Europos migracijos darbotvarkės įgyvendinimo kontekste.

8. Mūsų abipusiai naudingi santykiai reiškia bendrą atsakomybę už jų ilgalaikę sėkmę ir tvarumą. Taryba dar kartą patvirtina, kad dalyvaujama tam tikrose ES vidaus rinkos dalyse ir tam tikrose politikos srityse Šveicarija ne tik palaiko dvišalius santykius, bet ir tampa bendros ekonominės erdvės dalyve, o tuo tikslu reikia pritarimo bendroms taisyklėms ir užtikrinti vykdymą. Nuo 2008 m. keliuose išvadų dokumentuose Taryba akcentavo, kad dabartinės dvišalių susitarimų sistemos ribos jau pasiektos dėl jos sudėtingumo, neišsamumo ir dėl to atsiradusio vienodų sąlygų piliečiams ir įmonėms vidaus rinkos srityse, kuriose Šveicarija dalyvauja, trūkumo.
9. 2014 m. gegužės mėn. ES ir Šveicarija pradėjo derybas dėl bendros galiojančių ir būsimų susitarimų institucinės struktūros, siekiant įtvirtinti dvišalį požiūrį ir plėtoti visapusišką ES ir Šveicarijos partnerystę, kad būtų išnaudotos visos jos teikiamos galimybės. Po daugiau nei ketverių metų, 2018 m. pabaigoje, derybos buvo užbaigtos. Derybininkai pasiekė teisingus ir subalansuotus sprendimus tokiose srityse kaip Šveicarijos dinamiško ES *acquis* perėmimo taisyklės, nepriklausomo ginčų sprendimo mechanizmas ir nuostatos, kuriomis būtų užtikrintas didesnis teisinis tikrumas, taip pat vienodos sąlygos mūsų piliečiams ir ekonominės veiklos vykdytojams. Taryba labai apgailestauja, kad Šveicarijos Federalinė Taryba nepatvirtino šių rezultatų 2018 m. gruodžio mėn., ir ragina Federalinę Tarybą pritarti susitarimo dėl institucinės struktūros tekstui, dėl kurio susitarta derybų metu, ir pateikti jį priimti Federalinei Asamblėjai, kai tik 2019 m. pavasarį bus baigtos konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais. Taryba akcentuoja, kad susitarimo dėl institucinės struktūros sudarymas remiantis dabartiniu tekstu yra būtina sąlyga, kad ES sudarytų būsimus susitarimus dėl Šveicarijos dalyvavimo ES vidaus rinkoje ir vienas iš esminių elementų priimant sprendimą dėl tolesnės pažangos siekiant abipusiai naudingo patekimo į rinką. Tai sudarys galimybę įtvirtinti dvišalį požiūrį tokiu būdu, kad būtų užtikrintas jo tvarumas ir tolesnis plėtojimas.

10. Taryba dar kartą patvirtina, kad laisvas asmenų judėjimas yra vienas iš esminių ES politikos ramsčių ir kad vidaus rinka bei jos keturios laisvės yra nedalomos. Šiame kontekste Taryba gerai vertina ryžtingas Šveicarijos pastangas įgyvendinti populiarios 2014 m. vasario 9 d. iniciatyvos „Prieš masinę migraciją“ rezultatus tokiu būdu, kuris suderinamas su ES piliečių teisėmis pagal Susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo. Taryba palankiai vertina Šveicarijos patvirtinimą, kad priėmus 2017 m. gruodžio 8 d. įgyvendinimo potvarkį, darbo ieškantys asmenys iš ES ir EEE galės registruotis regioniniuose užimtumo centruose. Tačiau Taryba apgailestauja dėl 2018 m. gruodžio 7 d. Šveicarijos priimto sprendimo pratęsti pereinamojo laikotarpio priemonių, skirtų darbuotojams iš Kroatijos ir savarankiškai dirbantiems asmenims, taikymą po pradinio dvejų metų laikotarpio ir todėl prašo Šveicarijos apsvarstyti galimybę sutrumpinti šių pereinamojo laikotarpio priemonių taikymo laikotarpį.
11. Keliuose 2012 m., 2014 m. ir 2017 m. išvadų dokumentuose Taryba ragino Šveicariją vesti derybas dėl finansinio įnašo socialiniams ir ekonominiams skirtumams ES mažinti atnaujinimo; šis įnašas turėtų būti proporcingas dideliems privalumams, kuriuos Šveicarijai suteikia jos dalyvavimas vidaus rinkoje. Šiuo atžvilgiu Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. rugsėjo 28 d. Šveicarijos Federalinė Taryba priėmė pasiūlymą dėl Šveicarijos antrojo finansinio įnašo, skirto ES. Šis antrasis įnašas, kuris turi būti atnaujintas tuo pačiu pagrindu, kaip ir buvo susitarta 2006 m. susitarimo memorandume, yra neatsiejama bendrų ES ir Šveicarijos santykių dalis ir juo taip pat siekiama toliau stiprinti Šveicarijos ir ES valstybių narių politinius, ekonominius ir kultūrinius ryšius. Taryba tikisi, kad Šveicarijos Federalinė Asamblėja greitai ir besąlygiškai priims minėtą pasiūlymą. Taryba taip pat pabrėžia, kad svarbu išlaikyti koordinuotą bendradarbiavimą šioje srityje laikantis ES daugiamečio programavimo ciklo.

12. ES ir Šveicarija toliau palaiko tvirtus ir stabilius prekybos santykius, kurie yra naudingi abiem šalims. Vis dėlto 1972 m. laisvosios prekybos susitarimas, kuris yra mūsų glaudžių ekonominių santykių pagrindas, nuo to laiko nebuvo keičiamas siekiant atsižvelgti į tarptautinių prekybos taisyklių pokyčius. Todėl Taryba ragina pradėti modernizuoti susitarimus, reglamentuojančius Šveicarijos ir Europos Sąjungos prekybos santykius, visų pirma laisvosios prekybos susitarimą. Turėtų būti nedelsiant sprendžiamas ES veiklos vykdytojų geresnio patekimo į Šveicarijos rinką, visų pirma žemės ūkio maisto produktų ir paslaugų sektoriuose, klausimas.
13. Taryba pakartoja esanti susirūpinusi dėl to, kad nenuosekliai įgyvendinami tam tikri susitarimai, ir dėl to, kad Šveicarija taiko atitinkamas teisėkūros priemones bei praktiką, kurios yra nesuderinamos su tais susitarimais, visų pirma su Susitarimu dėl laisvo asmenų judėjimo. Šiame kontekste Taryba ragina Šveicariją perimti atitinkamą ES *acquis*, visų pirma komandiruočių darbuotojų srityje, ir panaikinti arba pritaikyti paramos priemones, kurias Šveicarija taiko ES ekonominės veiklos vykdytojams, teikiantiems paslaugas jos teritorijoje, laikantis ES proporcingumo ir nediskriminavimo principų.
14. Taryba palankiai vertina tai, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo ES ir Šveicarijos susitarimas dėl automatinio finansinių sąskaitų informacijos mainų, ir tai, kad 2018 m. rugsėjo mėn. įvyko pirmieji automatiniai mainai tarp Šveicarijos ir ES valstybių narių.
15. Taryba palankiai vertina atvirą dialogą su Šveicarija ir toliau stebės pažangą vykdant atitinkamas iki šiol numatytas reformas, kuriomis siekiama spręsti ES elgesio kodekso grupės (verslo apmokestinimas) nustatytus klausimus. Visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad 2018 m. rugsėjo 28 d. Šveicarijos Federalinė Asamblėja priėmė teisės aktus, kuriais tam tikri lengvatiniai mokesčių režimai ir praktika, dėl kurių buvo sudaroma žalinga mokesčių konkurencija, buvo pakeisti naujomis tarptautiniu mastu pripažintomis priemonėmis, laikantis 2014 m. ES valstybių narių ir Šveicarijos bendro pareiškimo bendrovių mokesčių klausimais. Taryba ragina sparčiai įvykdyti šią reformą.